

Kapitola 1

ZÁKLADNÉ POJMY

Ciel' kapitoly:

- *objasniť základnú terminológiu v oblasti podvojného účtovníctva,*
- *zopakovať kľúčové charakteristiky a vzťahy potrebné na zachytenie bežných účtovných prípadov,*
- *zopakovať štruktúru rámcovej účtovej osnovy pre podnikateľov,*
- *prezentovať na konkrétnych príkladoch súvahové, resp. výsledkové zmeny,*
- *preveriť poznatky z oblasti pravidiel účtovania na účtoch aktív, pasív, nákladov a výnosov,*
- *definovať jednotlivé položky majetku a zdrojov jeho krytia.*

Úloha 1.1

Vysvetlite význam, úlohy a funkcie účtovníctva.

Úloha 1.2

Charakterizujte základné účtovné výkazy: súvahu, výkaz ziskov a strát a výkaz cash flow.

Úloha 1.3

Vysvetlite pojmy rámcová účtová osnova a účet.

Úloha 1.4

Uveďte, v ktorej triede a v ktorej skupine sa nachádza účet 221 – Bankové účty.

Úloha 1.5

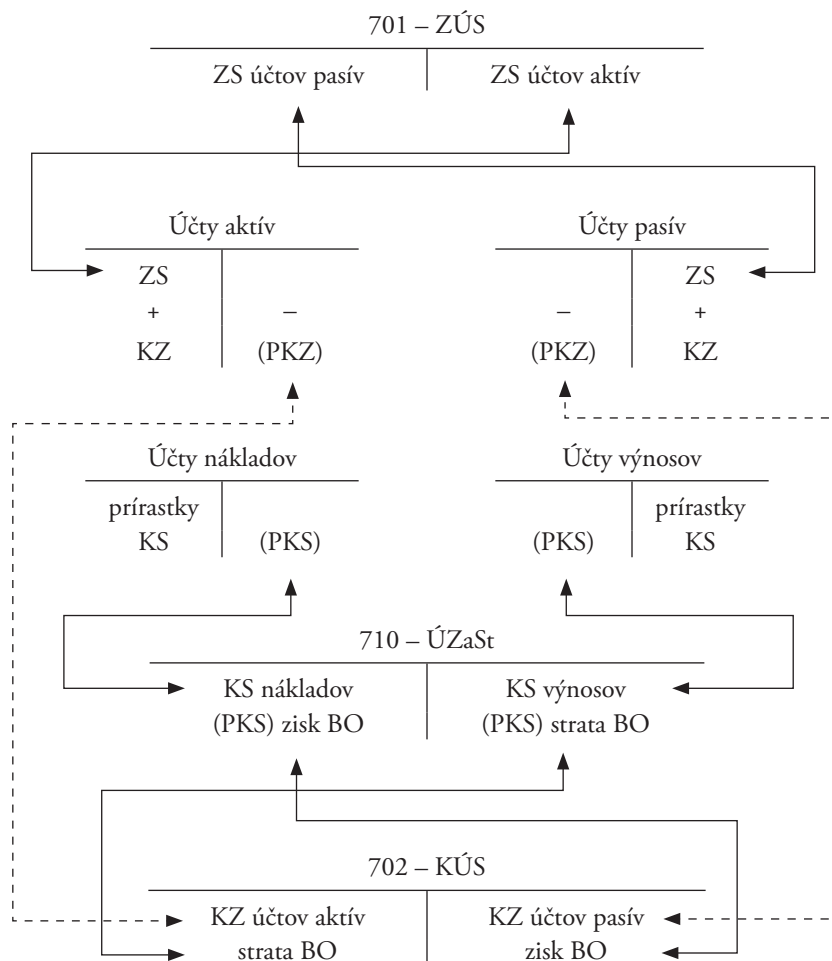
Vysvetlite rozdiel medzi syntetickým a analytickým účtom.

Úloha 1.6

Uveďte, aké druhy účtov poznáme. Opíšte náležitosti účtu a obvyklé označenia pre obe strany.

Úloha 1.17

Opíšte schému metodického postupu v podvojnóm účtovníctve.

Legenda:

- ZS začiatkový stav
- KS konečný stav
- KZ konečný zostatok
- PKS prevod konečných stavov
- PKZ prevod konečných zostatkov
- ZÚS Začiatkový účet súvahový
- KÚS Konečný účet súvahový
- ÚZaSt Účet ziskov a strát
- zisk BO zisk bežného obdobia
- strata BO strata bežného obdobia
- + prírastky
- úbytky

2.2 Odpisovanie dlhodobého majetku

Úloha 2.5

Uvedte rozdiel medzi účtovnými a daňovými odpismi.

Úloha 2.6

Vysvetlite, aký vplyv má rozhodnutie o metóde odpisovania (rovnomerné, resp. zrýchlené odpisovanie) na výsledok hospodárenia podniku.

Príklad 2.6

Zaúčtujte nasledujúce účtovné prípady:

P. č.	Účtovný doklad	Účtovný prípad	€	MD	D
1.	ID	Odpisy: a) stavby b) výrobné zariadenie c) licencia d) softvér e) automobil	14 500,- 1 350,- 2 400,- 1 200,- 800,-		

2.3 Vyradenie dlhodobého majetku

Úloha 2.7

Uvedte, ktoré účty sa používajú pri vyradovaní dlhodobého majetku pri jednotlivých spôsoboch jeho vyradenia.

Úloha 2.8

Vysvetlite rozdiel pri vyradení dlhodobého majetku, ak je úplne odpísaný (suma oprávok dosiahla úroveň vstupnej ceny), a ak ešte nie je úplne odpísaný (suma oprávok je nižšia ako vstupná cena).

Úloha 2.9

Objasnite termíny vstupná cena, zostatková cena, oprávky, odpisy.

Príklad 3.4

Podnik je platiteľom DPH a pri účtovaní zásob používa spôsob A. Zaučtujte nasledujúce účtovné prípady:

P. č.	Účtovný doklad	Účtovný prípad	€	MD	D
1.	FD	Nákup materiálu: a) cena bez DPH b) DPH 20 % c) celková suma faktúry	1 500,-		
2.	ID	K 31. 12. materiál (fakturovaný FD (1)) nebol dodaný	.....		
3.	FD	Nákup tovaru: a) cena bez DPH b) DPH 20 % c) celková suma faktúry	7 700,-		
4.	ID	K 31. 12. tovar (fakturovaný FD (3)) nebol dodaný	.....		
5.	PRÍ	Prevzatie materiálu na sklad v nasledujúcom účtovnom období	.....		
6.	PRÍ	Prevzatie tovaru na sklad v nasledujúcom účtovnom období	.....		

Úloha 3.6

Opíšte využitie účtov 323 – Krátkodobé rezervy a 326 – Nevyfakturované dodávky.

Príklad 3.5

Podnik je platiteľom DPH a pri účtovaní zásob používa spôsob A. Zaučtujte nasledujúce účtovné prípady:

P. č.	Účtovný doklad	Účtovný prípad	€	MD	D
1.	PRÍ	Prevzatie tovaru na sklad	3 000,-		
2.	ID	K 31. 12. spoločnosť nedostala faktúru za prevzatý tovar (PRÍ (1))	.....		

P. č.	Účtovný doklad	Účtovný prípad	€	MD	D
11.	ID	Príspevok na stravovanie zo sociálneho fondu	20,-		
12.	PPD	Inkaso od zamestnancov za stravné lístky	.....		
13.	ID	Prebytok cenín zistený pri inventarizácii	35,-		
14.	ID	Schodok cenín zistený pri inventarizácii	12,-		

4.2 Účtovanie bežných bankových úverov

Úloha 4.4

Uvedte rozdiel medzi bankovými úvermi účtovanými na účte 231 – Krátkodobé bankové úvery a 461 – Bankové úvery.

Príklad 4.3

Zaúčtujte nasledujúce účtovné prípady:

P. č.	Účtovný doklad	Účtovný prípad	€	MD	D
1.	VBÚ	Prevod peňazí z poskytnutého krátkodobého bankového úveru	15 000,-		
2.	VKdÚÚ	Prevod peňazí z poskytnutého krátkodobého bankového úveru	.....		
3.	VÚÚ	Poskytnutý dlhodobý bankový úver	10 000,-		
4.	VBÚ	Poskytnutý dlhodobý bankový úver	.....		
5.	VBÚ	Úhrada splátky krátkodobého bankového úveru	10 000,-		
6.	VKdÚÚ	Úhrada splátky krátkodobého bankového úveru	.....		
7.	VBÚ	Úhrada úrokov z úveru	5 000,-		

Úloha 4.5

Charakterizujte eskontný úver.

Príklad 5.6

Podnik je platiteľom DPH a pri účtovaní zásob používa spôsob A. Zaúčtujte nasledujúce účtovné prípady:

P. č.	Účtovný doklad	Účtovný prípad	€	MD	D
1.	VBÚ	Inkaso nájomného na dva roky vopred od firmy Kami, s. r. o.	80 000,-		
2.	ID	Časové rozlíšenie nákladov/výnosov za bežné účtovné obdobie	.....		
3.	VBÚ	Úhrada nájomného firme Ravena, s. r. o., za prenájom nebytových priestorov na tri roky vopred	60 000,-		
4.	ID	Časové rozlíšenie nákladov/výnosov za bežné účtovné obdobie	.....		
5.	ID	Prenájom vlastných priestorov na dva roky vopred za 24 000 €. Nájomné bude podľa zmluvy uhradené do 30. 12. budúceho roka – časové rozlíšenie nákladov a výnosov	.....		
6.	ID	Časové rozlíšenie nákladov a výnosov nájomného, ktoré bude zaplatené na konci budúceho roka na základe zmluvy, v ktorej sa podnik zaväzuje zaplatiť nájomné za dva roky (25 000 € ročne)	.....		
<i>Účtovanie v nasledujúcom účtovnom období:</i>					
7.	VBÚ	Úhrada za nájomné (z bodu 6) na konci budúceho roka	.....		
8.	VBÚ	Inkaso za nájomné (z bodu 5) na konci budúceho roka	.....		

Príklad 5.7 Účtovanie príjmov a výdavkov budúcich období

Dňa 15. 12. 2017 autor učebnice predložil dielo vydavateľstvu **Valter, s. r. o.**, ktoré nie je platiteľom DPH. Vydavateľstvo učebnicu vydalo a je dostupná na predaj v kníhkupectvách. Celkovú sumu honorára 450 € vydavateľstvo vyplatí autorovi podľa dohodnutých podmienok.

Konečný zostatok na účte 385 – Príjmy budúcich období je k 31. 12. 2017 v sume 450 €.

Príklad 6.4

Zaúčtujte nasledujúce účtovné prípady:

P. č.	Účtovný doklad	Účtovný prípad bežného obdobia	€	MD	D
1.	ID	Rozdelenie zisku na základe rozhodnutia štatutárneho orgánu spoločnosti: a) tvorba zákonného rezervného fondu b) tvorba štatutárnych fondov c) prídely zamestnávateľa do sociálneho fondu d) úhrada straty minulých rokov e) dividendy a podiely na zisku f) odmeny zo zisku zamestnancom g) odmeny členom štatutárnych orgánov h) prevod zisku do nasledujúceho roka	3 000,- 1 000,- 2 000,- 1 200,- 7 500,- 2 000,- 6 800,- 7 000,-		
2.	ID	Úhrada straty na základe rozhodnutia štatutárneho orgánu spoločnosti: a) z rezervného fondu z kapitálových vkladov b) zo zákonného rezervného fondu c) zo štatutárneho fondu d) z ostatných fondov e) z nerozdeleného zisku f) zo základného imania g) spoločníkmi s. r. o.	5 000,- 2 000,- 5 000,- 6 000,- 2 000,- 1 000,- 6 000,-		

Príklad 6.5
Liven, a. s., mala na začiatku účtovného obdobia tento stav majetku a zdrojov jeho krytia:

061 – Podielové CP a podiely v dcérskej účtovnej jednotke	800 000 €
062 – Podielové CP a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom	750 000 €
063 – Realizovateľné cenné papiere a podiely	600 000 €
211 – Pokladnica	20 000 €
221 – Bankové účty	800 000 €
252 – Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely	200 000 €
353 – Pohľadávky za upísané vlastné imanie	260 000 €
411 – Základné imanie	2 000 000 €
412 – Emisné ážio	120 000 €
413 – Ostatné kapitálové fondy	80 000 €
417 – Zákonný rezervný fond z kapitálových vkladov	340 000 €
421 – Štatutárne fondy	130 000 €
427 – Ostatné fondy	150 000 €

Kapitola 8

ÚČTOVÁ TRIEDA 6 – VÝNOSY

Ciel kapitoly:

- získať prehľad o náplni jednotlivých skupín a účtov účtovej triedy 6 – Výnosy,
- identifikovať rozdiely medzi výnosmi z hospodárskej činnosti a finančnej činnosti,
- zvládnuť účtovanie tržieb, zmeny stavu vnútroorganizačných zásob, aktivácie, iných výnosov z hospodárskej činnosti a výnosov z finančnej činnosti,
- nadobudnúť schopnosti identifikovať a zaznamenať vznik výnosov v podniku,
- získať schopnosti účtovne zachytiť najčastejšie sa vyskytujúce účtovné prípady týkajúce sa výnosov v rámci „bežnej“ podnikovej praxe.

8.1 Výnosy z hospodárskej činnosti

Úloha 8.1

Uveďte definíciu výnosov (v zmysle zákona o účtovníctve) a prezentujte ich vznik v podniku na konkrétnych príkladoch.

Úloha 8.2

Opište pravidlá účtovania na účtoch výnosov.

Úloha 8.3

Vysvetlite, aký vplyv majú výnosy na výsledok hospodárenia podniku. Navrhnite, akými spôsobmi by bolo možné ich ovplyvňovať.

 Príklad 9.3 (riešený)

Zaúčtujte nasledujúce účtovné prípady:

Riešenie:

P. č.	Účtovný doklad	Účtovný prípad	€	MD	D
1.	ID	Zvýšenie reálnej hodnoty: a) CPaP v dcérskej spoločnosti b) CPaP s podstatným vplyvom	55 000,– 110 000,–	061 062	414 414
2.	VBÚ	Predaj 80 % podielu celého objemu CPaP v dcérskej spoločnosti	47 000 000,–	221	661
3.	ID	Zúčtovanie 80 % zvýšenia hodnoty CPaP v dcérskej spoločnosti pri úbytku z dôvodu predaja	44 000,–	414	665
4.	ID	Zostatková hodnota 80 % podielu predaných CPaP v dcérskej spoločnosti (úbytok sa účtuje z dôvodu predaja)	44 000 000,–	561	061
5.	ID	Preklasifikovanie podielu CPaP v dcérskej spoločnosti na ostatné realizovateľné CPaP, keďže predajom poklesol podiel CPaP na upísanom vklade v danej spoločnosti na 10 %	11 000 000,–	063	061
6.	KZ	Zúčtovanie úrokov k dlhovým CP držaných do splatnosti	96 000,–	065	665
7.	KZ	Predloženie dlhových CP držaných do splatnosti emitentovi dlhopisov	2 000 000,–	378	065

 Príklad 9.4

Zaúčtujte nasledujúce účtovné prípady:

P. č.	Účtovný doklad	Účtovný prípad	€	MD	D
1.	PZE	Podpísanie spoločenskej zmluvy, upísanie 45 % vkladu v spoločnosti ABC, a. s., a zaradenie do evidencie nadobudnutých CPaP do dlhodobého finančného majetku	26 000,–		

Príklad 10.7 (riešený)

Spoločnosť **Kovotech, s. r. o.**, so sídlom v Ošadnici, poskytujúci kovoobrábacie služby a železiarsky tovar, mala k 1. 1. 2018 (po prvom roku podnikania) nasledujúci stav majetku a zdrojov jeho krytia:

112 – Materiál na sklade	30 000 €
211 – Pokladnica	18 000 €
213 – Ceniny	300 €
221 – Bankové účty	312 000 €
311 – Odberatelia	32 000 €
321 – Dodávatelia	23 000 €
331 – Zamestnanci	12 000 €
343 – Daň z pridanej hodnoty	10 000 €
411 – Základné imanie	..... €
417 – Zákonný rezervný fond	14 500 €
710 – Výsledok hospodárenia bežného obdobia – strata	(3 000) €

Úloha 1:

Zostavte súvahu a vypočítajte sumu základného imania k 31. 12. 2018.

Riešenie:

Strana aktív	Súvaha k 1. 1. 2017		Strana pasív
(112) Materiál na sklade	30 000,-	(411) Základné imanie	335 800,-
(211) Pokladnica	18 000,-	(417) ZRF	14 500,-
(213) Ceniny	300,-	(710) VH bež. obdobia – strata	(3 000,-)
(221) Bankové účty	12 000,-	(321) Dodávatelia	23 000,-
(311) Odberatelia	32 000,-	(331) Zamestnanci	12 000,-
		(343) DPH	10 000,-
Spolu aktíva	392 300,-	Spolu pasíva	392 300,-

Kovotech, s. r. o., je platiteľom DPH a pri účtovaní zásob používa spôsob A.

Úloha 2:

Zaúčtujte nasledujúce účtovné prípady.

P. č.	Účtovný doklad	Účtovný prípad	€	MD	D
1.	FD	Nákup hliníkového plechu:			
		a) cena materiálu	20 000,-	111	
		b) DPH 20 %	4 000,-	343	
		c) celková suma faktúry	24 000,-		321